

Sessió científica de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN)

NOUS MÈTODES EN L'ESTUDI DE L'EVOLUCIÓ: EXEMPLES EN LES ASTERÀCIES

Dimecres 29 de març de 2006, a les 7 de la tarda a l'aula 4 de l'edifici A (escala central, primer pis) de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona

PROGRAMA

Presentació de la sessió

Joan Vallès

Membre del consell directiu de la ICHN

Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona

Superarbre filogenètic de les compostes

Alfonso Susanna

Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona)

Una de cada 10 angiospermes pertany a les asteràcies o compostes, la família de plantes amb més espècies descrites. Aquesta gran diversitat constitueix un repte per a les reconstruccions filogenètiques del grup. L'elaboració de superarbres, que uneixen anàlisis més restringides entre elles, permet una aproximació a la història evolutiva de la família. La diversitat i la distribució de les compostes es discuteixen en base a aquest nou enfocament molecular.

Evidència molecular de l'origen híbrid de *Carthamus creticus* i *C. turkestanicus* (*Cardueae*, *Asteraceae*)

Roser Vilatersana^{1,2}, Anne K. Brysting^{1,3}, Christian Brochmann¹

¹ *National Centre for Biosystematics, Natural History Museum, University of Oslo*

² *Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona)*

³ *Molecular Ecology and Biosystematics, Department of Biology, University of Oslo*

Carthamus creticus i *C. turkestanicus* són dues espècies al·lopoliploides i a través de diverses tècniques moleculars -marcadors moleculars (RAPD), seqüenciació de DNA cloroplàstic i nuclear- s'intenta seguir el rastre del seu origen i establir les espècies parentals que els han originat.

Estudis biosistemàtics i evolutius en el subgènere *Tridentatae* (*Artemisia*, *Anthemideae*)

Sònia Garcia¹, Jaume Pellicer¹, Teresa Garnatje², Sonja Siljak-Yakovlev³, E. Durant McArthur⁴, Joan Vallès¹

¹ *Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona*

² *Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona)*

³ *Laboratoire Écologie, Systématique, Évolution, Université de Paris Sud, Orsay*

⁴ *Shrub Sciences Laboratory, Forest Service, United States Department of Agriculture, Provo, Utah*

Aquest treball està centrat en el subgènere *Tridentatae* d'*Artemisia*, endèmic d'Amèrica del Nord. Recull les dades de quantitat de DNA de 48 poblacions, un estudi de citogenètica molecular (bandatge amb fluorocroms i hibridació *in situ* fluorescent, FISH) de sis de les

seves espècies i els resultats preliminars de la filogènia molecular d'aquest complex subgènere. Amb tota aquesta informació s'aborden qüestions sistemàtiques, evolutives i ecològiques dins del grup.

Estudi biosistemàtic del grup *Rhaponticum* (Asteraceae, Cardueae-Centaureinae)

Oriane Hidalgo¹, Núria Garcia-Jacas¹, Teresa Garnatje¹, Joan Martín², Kostyantyn Y. Romashchenko^{1,3}, Sonja Siljak-Yakovlev⁴, Alfonso Susanna¹

¹*Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona)*

²*Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, Universitat de Barcelona*

³*Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine*

⁴*Laboratoire Écologie, Systématique, Évolution, Université de Paris Sud, Orsay*

La delimitació genèrica i la història evolutiva dels gèneres que formen el grup *Rhaponticum* es discuteixen en base a la filogènia molecular (regions ITS, ETS i *trnL-trnF*). La nova evidència molecular és coherent amb les dades cariològiques i morfològiques, especialment palinològiques). Amb els resultats obtinguts s'estableix una nova delimitació genèrica i se suggereixen rutes de migració i d'especiació del grup.